

Do L. W. 5732.

Aleg. XXI.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego względem ustanowienia w etacie służby krajowej
posady inspektora szpitali powszechnych.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z 20. września 1871 l. 12831. przedstawił Wydział krajowy potrzebę ustanowienia inspektora dla szpitali powszechnych.

Komisyja szpitalna dzieląc w zupełności zapatrywanie Wydziału krajowego, przedłożyła wniosek przyjęty uchwałą Wys. Sejmu z 11. października 1871 treści następującej:

„Sejm Królestwa Galicyi i Łodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy do utworzenia posady inspektora szpitali z płacą i emolumentami sekretarza 2. klasy, t. j. 1600 zł. rocznie i dodatek na mieszkanie 300 zł. Na dyety i kosztą podróży wyznacza się 400 zł., które Wydział krajowy w miarę odbytych podróży asygnować będzie. Posadę tę ma zajmować Doktor medycyny i obsadzoną być winna w drodze konkursu, i za wypowiedzialnym kontraktem.“

W wykonaniu uchwały powyższej powołał Wydział krajowy pierwotnie na tę posadę Dra. Zygmunta Dobieszewskiego i zarazem wydał dla niego odpowiednią instrukcję służbową, o czem Wysokiemu Sejmowi w r. 1872. zdał sprawę.

Tę posadę z końcem r. 1872. opróżnioną nadał Wydział krajowy Drowi Janowi Stelli — Sawickiemu, który takową dotąd bez przerwy piastuje.

Wysoki Sejm uchwałą z 3. stycznia 1874 upoważnił Wydział krajowy w razie potrzeby podwyższyć wynagrodzenie inspektora na 2000 złr. rocznie z pozostawieniem dodatków pierwszej przynanych.

Uchwałą zaś Wydziału krajowego z dnia 6. lutego 1874 l. 2150 podwyższono obecnemu inspektorowi Doktorowi Stelli — Sawickiemu jego wynagrodzenie w myśl wyżej powołanej uchwały Wysokiego Sejmu.

W naszych sprawozdaniach do Wys. Sejmu wykazaliśmy niejednokrotnie ważność i użyteczność posady inspektora szpitali.

Komisyje wybrane z grona Wys. Sejmu do zbadania czynności Wydziału krajowego stwierdziły te zapatrywania, i tak w roku 1872. między innymi położono nacisk na to, że instytucya inspektora szpitali w krótkim czasie istnienia dobre wydała owoce a w roku 1875. podniesiono, że postęp w szpitalach prowincjonalnych jest niezaprzeczony, a zawdzięcza go kraj bacznemu nadzorowi Wydziału krajowego i troskliwej gorliwości teraźniejszego inspektora szpitali.

Oprócz wyżej przywiedzionych okoliczności ma Wydział krajowy zaszczyt przedstawić jeszcze:

Osteroletnie przeszło doświadczenie przekonało dostatecznie, że posada inspektora szpitali powszechnych nie tylko przyczyniła się przeważnie do skutecznej zmiany na dobre najsmu-

tniejszych stosunków szpitali powszechnych, ale nadto, że bez fachowej kontroli na miejscu kierunek i nadzór nad nimi stałyby się w przyszłości niemożliwym.

Ważność podniesienia się szpitali prowincjonalnych nie tylko dla zdrowotnych stosunków kraju, ale także dla funduszu krajowego, ponoszącego dziś w całości koszt leczenia ubogich ocenić można z uwagi, że koszt leczenia w szpitalach prowincjonalnych wynosi prawie połowę kosztów, co leczenie w szpitalach krajowych; jeżeli więc z jednej strony decentralizacja w niesieniu pomocy chorym okazuje się dla funduszu krajowego korzystną, to będzie tylko możliwą i skuteczną przy nieustannej kontroli przez inspektora dokonywanej.

Skoro więc posada inspektora stale jest potrzebna, przeto niema słusznego powodu odmawiania jej charakteru urzędowego i utrzymywania jej nadal w stanie prowizorycznym zobowiązania jedynie kontraktowego.

Jako wpływowy organ władzy winien być inspektor częścią urzędu i nie stać jak obecnie po za gronem urzędników kraju, a nie być pozbawionym powagi urzędowej niepewnością dnia jutrzejszego, a mimo powierzonych mu czynności urzędowych zostawać w stosunku osobście niezależnym.

Przeciwnie charakter urzędnika krajowego przyczyni się do większej powagi w obec stron a do ściślejszej zawisłości od władzy, której jest organem.

Nie wypada też pomijać i względów słusznosci, zważywszy, że wobec czynności urzędowych, inspektor jako Doktor medycyny jest pozbawionym praktyki i starań o własną przyszłość, nie zyskując w zamian za swą szczerą pracę z biegiem lat korzyści przysługujących stałym urzędnikom.

Opierając się na powyższym wywodzie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Przy Wydziale krajowym ustanawia się posadę inspektora szpitali z następującem poborami:

- a) stałej płacy 2000 zł;
- b) dodatku aktywalnego 360 zł;
- c) dodatku pięcioletniego 200 zł;

2) inspektor szpitali jest urzędnikiem krajowym ze wszystkimi w ustanowie służby krajowej zawartemi prawami i obowiązkami;

3) na dyety i koszt podróży do corocznego objazdu szpitali powszechnych, wyznacza się ryczałt w sumie 400 zł, które Wydział krajowy w miarę odbytej podróży wypłacać będzie;

4) z mianowaniem inspektora obecnego na tej posadzie ustaje kontrakt obecny;

5) przy pierwszorazowem obsadzaniu posady inspektora wolno Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek §fem 3. ustanowy służby krajowej wymagany;

6) w razie zamianowania obecnego inspektora na tę posadę, ma mu być zaliczony w lata służby krajowej czas pełnionego za kontraktem obowiązku.

We Lwowie dnia 6. marca 1876.

Włodzimierz hr. Dzieduszycki w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.